

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: *D.273/15/2021.*

A tanács tagjai: Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke,
Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Szvetnik Ágnes közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Pénzügyminisztérium
(Budapest, József nádor tér 2-4.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Hágén Andrea, felelős akkreditált közbeszerzési
szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: TOM-FERR Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.
(Budapest, Acélsó utca 2-20.),

Az ajánlatkérő képviselője: Endrédi Gábor felelős akkreditált közbeszerzési
szaktanácsadó
(Budapest, Agyagfejtő u. 12.)

A beszerzés tárgya, értéke: „Darabológép beszerzése a TOM-FERR Zrt. részére”,
162.685.910.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság
nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság a jogsértés hiányát állapítja meg.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt
közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A
keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell
elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat
végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretén belül a Nemzetgazdasági
Minisztérium, mint támogató által 2017. március 29-én meghirdetett „Gyors növekedésű
(gazella) vállalkozások komplex fejlesztéseinek támogatása” felhívás alapján az ajánlatkérő,
mint támogatást igénylő 2017. szeptember 22-én támogatási kérelmet nyújtott be „A TOM-

FERR Zrt. autóiipari beszállítói kapacitásainak bővítése új, tatai gyártócsarnok építésével és termelő eszközök beszerzésével” tárgyban.

A támogató a GINOP-1.2.7-17-2017-00001 azonosító számú támogatási kérelmet elbírálta, és támogatásra alkalmasnak minősítette. Az ajánlatkérő 496.817.171.-Ft összegű vissza nem térítendő támogatásra lett jogosult.

A projekt megvalósításának kezdete 2018. január 1., míg a projekt fizikai befejezésének tervezett napja 2019. június 30. volt.

Az ajánlatkérő vállalta, hogy a projektet a 2890 Tata 460/177 hrsz. alatti helyszínen megvalósítja. A projekt kezdetétől a projekt befejezésig terjedő időszakra megállapított, le nem vonható ÁFA-val számított maximális elszámolható összköltsége 1.103.949.824.-Ft.

1. sz. melléklet A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

- Építéshez kapcsolódó költségek: 4200 m² alapterületű üzemcsarnok
- Egyéb szakértői szolgáltatás költségei: ISO 14001
- Eszközbeszerzés költségei:
  - SWF NOWA NDC 5 t Daru / 17 m
  - SWF NOWA NDC 5 t Daru / 13 m
  - SWF NOWA NDC 20 t Daru / 17 m
  - SWF NOWA NDC 20 t Daru / 13 m
  - Darupálya - 13 m
  - Darupálya - 17 m
  - Automata csőcsomagoló berendezés SHL-550
  - Automata tekercsvágó berendezés – ERW csőmalom

3. sz. melléklet: A PROJEKT MÉRFÖLDKÖVEI

Mérföldkő sorszáma: 1

Mérföldkő megnevezése: A TOM-FERR Zrt. autóiipari beszállítói kapacitásainak bővítése új, tatai gyártócsarnok építésével és termelő eszközök beszerzésével

Mérföldkő elérésének tervezett dátuma: 2019.06.30.

Megvalósítani tervezett eredmény leírása: A projekt keretében a 4200 m²-es új üzemcsarnok építése (3997 m² üzemcsarnok és 203 m² iroda és kiszolgálóhelyiség, és 2 db darupálya), a gyártási tevékenységhez szükséges technológiai fejlesztést eredményező új eszközök beszerzése (2db 5 tonna és 2db 20 tonna teherbírású kétfőtartós anyagmozgató híddaru, valamint az acélcsővek előállítását végző automata tekercsvágó berendezés - ERW csőmalom HFM 763 bevezető sor, valamint SHL-550 automata csőcsomagoló berendezés) továbbá az új üzletágra vonatkozóan ISO 14001:2015 irányítási-vezetési hitelesítési szabványok bevezetése tervezett.

2. A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretén belül a Nemzetgazdasági Minisztérium, mint támogató által 2017. március 24-én meghirdetett „Kis- és középvállalkozások ipari digitalizációhoz (IPAR 4.0) kapcsolódó fejlesztéseinek támogatása” felhívás alapján az ajánlatkérő, mint támogatást igénylő 2017. szeptember 13-án támogatási kérelmet nyújtott be „Gyártáshoz kapcsolódó autóiipari IPAR 4.0 fejlesztések a TOM-FERR Zrt-nél” tárgyban.

A támogató a GINOP-1.2.8-17-2017-00001 azonosító számú támogatási kérelmet elbírálta, és támogatásra alkalmasnak minősítette. Az ajánlatkérő 338.527.185.-Ft összegű, vissza nem térítendő támogatásra lett jogosult.

A projekt megvalósításának kezdete 2018. január 1., míg a fizikai befejezésének tervezett napja 2019. június 30. napja volt.

A projekt megvalósítási helyszíne 2890 Tata 460/177 hrsz. A projekt kezdetétől a projekt befejezésig terjedő időszakra megállapított, le nem vonható ÁFA-val számított maximális elszámolható összköltsége 752.282.634.-Ft.

1. sz. melléklet, A PROJEKT KÖLTSÉGVETÉSE

Új eszköz beszerzése:

- VTSZ 8515 - Elektromos (az elektromosan hevített gázzal működő is), lézer vagy más fény vagy fotonsugaras, ultrahangos, elektronsugaras, mágnesimpulzusos vagy plazmaívforgasztó, keményforgasztó vagy hegesztőgép és -készülék, vágásra alkalmas kivitelben is; fém vagy cermet meleg porlasztására (szórására) szolgáló gép és készülék - ERW Pipe mill HFM 763
- VTSZ 8461 - Gyalugép, véső-, hornyoló-, üregelő-, fogaskerékmaró, fogaskerékköszörülő vagy fogaskerék-simító gép, fűrészgép, vágógép, valamint más vtsz. alá nem osztályozható, fém vagy cermet leválasztásával működő más szerszámgép - RSA RASACUT darabológép

3. sz. melléklet: A PROJEKT MÉRFÖLDKÖVEI

Mérföldkö sorszáma: 1

Mérföldkö megnevezése: Autóipari csőgyártáshoz kapcsolódó IPAR 4.0 fejlesztések a TOM-FERR Zrt-nél

Mérföldkö elérésének tervezett dátuma: 2019.06.30.

Megvalósítani tervezett eredmény leírása: A projekt keretében egy RSA RASACUT csőmegmunkáló és előállító főegység, valamint egy ERW PIPEMILL darabológép kerül beszerzésre, mellyel a vállalat autóipari minőségben tudja majd biztosítani a cső alapanyagot, kiiktatva ezzel a külföldi szállítóktól vásárolt alapanyagokból származó problémákat. A tervezett gyártósor a piacon kapható legmodernebb technológiával rendelkezik, beszerzésével egy nagyteljesítményű integrált üzem jön létre, mely a kifinomult automatizált rendszerek segítségével növeli a termelékenységet, képes az érvényes, magas autóipari sztenderdek szerinti gyártási szabványok megvalósítására. A berendezés az "Internet of things" (IOT) és Machine-to-Machine (M2M) megoldásokkal, illetve az új hardverek alkalmazásával az emberi erőforrást minimálisra csökkenti, valamint maximalizálja a kezelők védelmét.

3. Az ajánlatkérő 2018. február 6-án szerződést kötött a Danieli & C. Officine Meccaniche S.p.A. eladóval „Acélcsőgyártó berendezés beszerzése adásvételi szerződés keretében” tárgyban.

A szerződés előzményeként feltételes közbeszerzési eljárást folytatott le az ajánlatkérő, a melynek feltétele a GINOP-1.2.8-18, illetve GINOP-1.2.7-18 támogatási szerződések aláírása volt. A szerződést ennek függvényében a támogatási szerződés hatályosulását követő 14 havi időtartamra kötötték.

A szerződés szerint a teljesítési határidő az alábbi szakaszok szerint alakul:

- a szerződés hatályba lépését követő 10. hónap utolsó napjáig a gyártósor gyártása az eladó telephelyén történő, vevő általi megtekintése
- a szerződés hatályba lépésétől számított 14. hónap utolsó napja a sikeres műszaki átadás-átvétel napja.

A szerződés mellékletét képezte a nyertes ajánlatát tartalmazó áru forrásfelhasználás szerinti bontása:

1. Automata szalag hasító + hasított szalag csomagoló sor + ERW csőmalom bevezető sor - GINOP-1.2.7-17
2. ERW csőmalom HFM 763 és segédüzem - GINOP-1.2.8-17
3. Automata csőcsomagoló berendezés - GINOP-1.2.7-17

4. Az ajánlatkérő 2018. május 16-án szerződést kötött a Zöld Út-Építő Kft.-vel „Acélcsőgyártó csarnok kivitelezése, a beépített híddaru rendszer építészeti előkészítése, komplett szerelése a GINOP 1.2.7-17. számú projekt keretében” tárgyban. A befejezési határidő a szerződés hatályba lépését követő 240 naptári nap volt (hatályba lépés: 2018.06.18. + 240 = 2019.02.13. + 30 nap műszaki átadás).

5. Az üzemcsarnok terveihez az előkészítő talajmechanikai vizsgálatokat 2016-ban a Geoszféra geológiai Kft. készítette.

6. Az ajánlatkérő „Darabológép beszerzése a TOM-FERR Zrt. részére” tárgyban a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 113. § szerinti közbeszerzési eljárást indított EKR000400512018 számon, 2018. október 3-án.

A szerződés időtartamát a felhívás II.1.5) pontjában 150 napban határozta meg az ajánlatkérő.

Az ajánlati felhívás II.2.4) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége: 1 db nagy teljesítményű tárcsás daraboló beszerzése a következő egységekkel:

1. kötegtároló/adagoló egység: alkalmasnak kell lennie 7200 mm-ig csőszállak befogadására min. 600 x 600 mm keresztmetszettel és max. 3000 kg terheléssel.
2. tárcsás daraboló egység (dupla vágási lehetőséggel 40 mm-ig): A daraboló egységnek alkalmasnak kell lennie átmérő 90 mm-ig darabolni, illetve dupla vágás esetén 40 mm-ig.
3. kirakodó/továbbító rendszer: feladata a meghatározott hosszra történő vágást követően a darabolt alkatrészeket egyenként a sorjázórendszerhez tartozó szállítórendszerhez továbbítani.
4. sorjázó berendezés: a sorjázórendszer automatikus hossz-, és átmérőbeállításra és egyidejű sorjázásra a külső és belső peremeken a cső mindkét végén alkalmasnak kell lennie.
5. porelszívó/nedvességleválasztó egység: a darabolás során keletkező szennyeződés elszívására biztosítani kell egy porelszívó/nedvességleválasztó egységet. A berendezésnek automatikus friss víz bepótlása kell, hogy legyen megoldott üzemelés közben.
6. mosó berendezés: A darabológép tisztító/mosórendszerrel kell rendelkezzen, mely biztosítja a gyártási szennyeződések eltávolítását.
7. szárító berendezés: a szárító berendezésnek kell biztosítani az alkatrészek mosás utáni leszárítását.

Külföldi eladónak DAP Magyarország 2890 Tata, Gázgyár utca 2., Incoterms 2010 szerint, belföldi eladónak költségmentesen kell a megajánlott terméket szállítani a teljesítés helyére. A megajánlott eszköznek mindenben meg kell felelnie a műszaki leírásban előírt feltételeknek, és sorozatgyártásban előállított új gyártású eszköznek kell lennie. Nyertes ajánlattevőnek vállalnia az eszköz helyszínre szállítását, össze-, be-, és felszerelését, telepítését, 4 órás próbaüzemét és a használat betanításával, valamint az előzőek végrehajtásához elengedhetetlenül szükséges járulékos munkák elvégzését. A használat betanításához nyertes ajánlattevőnek rendelkezésre kell bocsátania 3 fő szakembert (2 gépészt és 1 villamossági szakembert), akik ajánlatkérő személyzete számára egyszeri alkalommal 4 óra időtartamban végzik a betanítást. Az eszköznek újaknak kell lennie. További részletes információkat a közbeszerzési dokumentumok tartalmazzák.

II.2.12) Európai uniós alapokra vonatkozó információ

A közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: GINOP-1.2.8-17-2017-00001 számú projekt

7. Az ajánlatkérő 2018. október 30-án szerződést kötött a Güralp Vinc Ve Makina eladóval „Csőgyártó sort kiszolgáló daruk, és darupályák” tárgyban. (GINOP-1.2.7-17-2017-00001)

A teljesítési határidő a szerződés aláírásától számított 120 nap volt.

8. 2018. november 7-8-án a gyártó csarnok építési helyszínén a gépalapok alatti altalajon teherbírás mérést végeztek.

9. A 2018. november 30-i „Bővítési terület teherbírasi problémái” tárgyú dokumentumban a Geoszféra geológiai Kft. az alábbi megállapításokat tette:

„A Tatai Ipari Parkban a 460/177 hrsz-ú ingatlanon folyó beruházás során az altalaj teherbírásával kapcsolatos reklamáló levelükre válaszolva az alábbiak szerint adom elő véleményemet és egyben nyugtatom meg Önöket, hogy az előkészítő talajmechanikai vizsgálatok során kellő gondossággal jártunk el, a jelentkező teherbírasi problémák előre nem voltak láthatók és a kivitelezés során alkalmazott teherbírás javító kényszerintézkedése előre nem feltétlenül tervezhető.

1. / A 2016. júniusában végzett vizsgálataink maximálisan eleget tettek a feltérési mennyiségek és mélységek vonatkozásában azt ezt szabályozó, EUROCODE7, illetve a Mérnöki Kamara Geotechnikai Tagozatának előírásainak, illetve ajánlásainak („un. sárga füzet”). A terepi vizsgálatok során 33m x 42m-es feltérési hálót alkalmaztunk, mely mind az előírásoknak, mind a mindennapi gyakorlatban általunk, illetve más szakértők által általánosan alkalmazott gyakorlatnak megfelel, illetve annál még sűrűbb is.

2. /A talajvizsgálati jelentés feltárt minden olyan alapvető tervezési körülményt, mely alapozási szempontból meghatározó. Az Ipari Park szinte valamennyi hasonló jellegű beruházása során hasonló műszaki elveket alkalmaztunk, melyeket Megbízóink elfogadtak, az építkezések problémamentesen lezajlottak.

3. / A bővítési területen, ahogy a kivitelezés során kiderült, a beépítésre került egykori patakmeder környezetében a patakparti helyzetből adódóan olyan változatos rétegződés jelentkezett, mely jóval meghaladta az előzetes várakozásokat, gyakorlatilag néhány méteren belül jelentős rétegtani és teherbírasi eltérések jelentkeztek. Ilyen változékonyság előzetes kizárása az előkészítő fázisban csak irreálisan sűrű feltérési hálóval és irreálisan magas költségekkel lenne kimutatható, ennek alkalmazása semmiképpen sem várható el egy szakvéleményezőtől és a beépítések többségénél felesleges kiadásként jelentkezik. Sajnálatos módon az Önök beruházásánál jelentkezett ez a ritkán előforduló, előre nem, vagy csak kis valószínűséggel várható változékonyság. Az elvégzett előzetes vizsgálatok eredményei utólag is leellenőrizve ezt nem sejtették.

4. / Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy egy talajmechanikai vizsgálat során alapvető talajviszonyok kerülnek feltérásra és javaslatétel történik az alapozási módokra. A padló alatti rétegrend vonatkozásában egy vizsgálat ritkán adhat konkrét javaslatokat. Az ehhez szükséges tárcsás teherbírasmérések, illetve könnyűejtősúlyos vizsgálatok nem az elővizsgálat részét képezik, ezekre mindig utólag, már a kivitelezés során kerül sor. Ezen időszakra tisztázódnak azok a tervezési paraméterek, padlószint, elvárt teherbírás, rétegrend, melyek ismeretében nyilatkozni lehet a padló alatti teherbírás megfelelőségéről. Már a kivitelezés keretében történik meg a telepítés hely lehumuszolása, mely felületen a perdöntő mérések elvégezhetőkké válnak.

5. /Alapvető probléma a kérdésben az időjárás kérdése. A padló ágyazata alatti teherbírás alapvetően víztartalom függő, így nagyban befolyásolják az időjárási körülmények. Egy előkészítő vizsgálat során megfelelőnek minősített teherbírást egy-néhány napos eső teljesen leronthat, beépíthetlenné tesz, mely után szárítás, újratömörítés, illetve egyéb műszaki beavatkozás (ágyazatvastagítás, stabilizálás, georács és geotextília alkalmazása) válhat szükségessé. Ezért ezekre az ellenőrző mérésekre minden esetben közvetlenül a kivitelezés során kerülhet sor, előre elvégezni értelmetlen, mert a megváltozó időjárási viszonyok a túl

korán elvégzett vizsgálatok eredményeit többnyire erősen megkérdőjelezzik, alkalmazhatatlanná teszik.

6. / A probléma gyakran jelentkezik az őszi hónapokban, amikor a földmunkákat az esős októberi időszakban végezve mód van a földmű elázására, ennek biztos elkerülésére minimális esély van, szinte mindenütt jelentkező probléma. A kivitelezés intenzív üteme nem engedi meg a hónapokra történő leállást, ez pedig magában hordja annak kockázatát, hogy egy váratlan eső ebben az időszakban eláztassa a lavírsíkot, ezáltal lerontsa a teherbírást. Emiatt gyakran szükségessé válhat az idő- és költségigényes utólagos beavatkozás.

Mіндеzen szempontokat és körülményeket figyelembe véve és összefoglalva az a határozott álláspontunk, hogy a beruházás előkészítése geotechnikai szempontból megfelelően történt. A jelentkezett problémák egyrészt nem voltak előre láthatóak, másrészt az időigényes műszaki beavatkozásokat az időjárási körülmények indukálták a felső talajrétegek megnövekedett víztartalma okán. Bár a szükségessé váló intézkedések nem voltak prognosztizálhatóak és sajnálatos elhúzódnak a kivitelezés során, semmiképpen sem róhatok fel az előkészítés hibájaként.”

10. A darabológép beszerzési eljárás nyertes ajánlattevőjével az RSA cutting systems GmbH.-val az ajánlatkérő az adásvételi szerződést 2018. november 28-án kötötte meg. A berendezés vételára 410.569.-EUR + ÁFA volt.

A szerződés releváns pontjai:

„2.1. Eladó kötelezettséget vállal arra, hogy a szerződés tárgyát képező berendezést, annak alkatrészeivel és tartozékaival együtt legkésőbb a szerződés aláírásától számított 150 napon belül Vevő részére szállítja a helyszíni szerelési, üzembe helyezési munkálatokat elvégzi. A felek a teljesítés napjának azt a napot fogadják el, amikor az 1. pontban körülírt berendezés a vevő részére a vevő tatai telephelyén összeszerelve, a sikeres üzembe helyezést követően, a felek által közösen felvett jegyzőkönyvben Írtak szerint átadása kerül. E jegyzőkönyvben a felek kötelesek a szerződés szerű teljesítés megtörténtét rögzíteni, az ehhez kapcsolódó valamennyi lényeges körülményt leírni, nyilatkozni arra vonatkozóan, hogy a szerződésben körülírt dokumentáció teljes mértékben átadásra került, valamint azt is rögzíteni, hogy a szerződésben előírt üzembe helyezés sikeresen befejeződött, a szállított berendezés a szerződésben és annak mellékleteiben előírt paraméterek szerint folyamatos gyártásra képes. E jegyzőkönyvet a felek cégszerűen kötelesek aláírni azzal, hogy a jegyzőkönyv egyes oldalait, valamint az esetleges mellékleteket kötelesek szignójukkal ellátni. A kárveszély viselése átadásvételi jegyzőkönyv aláírásával száll át a Vevőre. A szerződés tárgyát képező berendezés tulajdonba- és birtokbaadásának napja az itt írt átadás-átvételi jegyzőkönyv mindkét fél általi aláírásának napja. A tulajdonba- és birtokba adás napjától a berendezés használatára és a használattal járó költségek viselésére a vevő jogosult és köteles.

2.2. Felek úgy állapodnak meg, hogy a berendezés végleges vevő telephelyén történő átadásvételét megelőzi a legkésőbb a véghatáridőt megelőző 30. napra kitűzött azon átadásvételi eljárás, amely az eladó székhelyén kerül lebonyolításra a szerződő felek képviselőinek jelenlétében. Ezen átadás-átvétel során az eladó székhelyén sor kerül a berendezés összeszerelésére, és üzemszerű helyszíni kipróbálására (ásd: 9.4.1.). Ezen átadás-átvételtől a szerződő felek képviselői jegyzőkönyvet vesznek fel, a jegyzőkönyvben rögzítik az előzetes sikeres átadás-átvétel tényét, annak napját és az ehhez kapcsolódó lényeges feltételeket. A jegyzőkönyvet a szerződő felek cégjegyzésre jogosult képviselői írják alá azzal, hogy a jegyzőkönyv lapjait és esetleges mellékleteit kötelesek szignójukkal ellátni. E jegyzőkönyv igazolja egyrészt a sikeres előzetes átadás-átvételt, melyet követően az eladó a berendezést csomagolja és szállítja a vevő telephelyére. Ez az átadás-átvételi jegyzőkönyv egyben

teljesítés igazolásként is szolgál — ezt a tény a felek a jegyzőkönyvben rögzítik -, mely igazolás alapján a vevő köteles a szerződésben ezen időponthoz kötött fizetési kötelezettségét a szerződésben írtak szerint teljesíteni.

6.1. Vevő köteles az Eladó hibátlan teljesítése érdekében együttműködni. Köteles az Eladó kijelölt képviselőjét tájékoztatni a teljesítést befolyásoló tényezők, események alakulásáról. Vevő köteles Eladó munkatársai részére a szerződés teljesítésekor biztosítani a helyszínrre bejutás lehetőségét, illetve kapcsolódó szolgáltatások teljesítésénél a szükséges munkaterület zavartalan biztosítását.

7.6. Eladó köteles a Vevőt minden olyan körülményről haladéktalanul értesíteni, amely a teljesítés eredményességét, vagy a határidő tartását veszélyezteti, vagy gátolja. Az értesítés elmulasztásából eredő kárért az Eladó felelősséggel tartozik.”

11. Az ajánlatkérő 2018. december 21-én tájékoztatta a nyertes ajánlattevőt, hogy a darabológép szállítását és telepítését csak a 2019. év 39.-i héten képes fogadni, a 17.-i hét helyett.

Az építési napló adatai szerint a nyertes ajánlattevő egyebek mellett az alábbi munkákat végezte:

2018. november - 2019. január között megtörtént az altalaj szükségessé vált stabilizációja.

2019. január- március között a +/-0 szint alatti akna és csatornarendszerek elkészültek.

2019. március-április között az ipari padlózat készült és a híddarukat telepítették.

2019. március 14-én a csarnok kivitelezési munkái határidőben elkészültek.

2019. március 26. - június 6. között szállították a csőgyártó technológia elemeit, ezt követően összeszerelés, beüzemelés, betanítás zajlott.

Az ajánlatkérő többször is felkérte a csőgyártósor ajánlattevőjét, hogy tartsa magát a szerződéshez, hiszen a célja a határidőben történő teljesítés volt. Továbbá konkrétan megnevezte a szerződés azon pontjait, melyek a késedelmi kötbért tartalmazták. Az ajánlatkérő az alábbi levelet küldte az ajánlattevőnek: „Mivel megegyezés a késedelmes teljesítés miatt nem született meg, vállalatunk a szerződésünk értelmében (2020. június 07.) Bécsben nemzetközi választott bíróságon benyújtotta kárigényét DANIELI korporációval szemben. A per most van folyamatban, várható befejezés 2021 szeptember vége.”

12. 2019. április 30-án a felek a darabológép beszerzés tárgyú szerződés 2.1. pontjában a 150 nap teljesítési határidőt 300 napra módosították.

„A módosítás indoka:

A jelen módosítás jogszerűségét Felek a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján megvizsgálták és rögzítik, hogy a következő feltételek együttesen teljesülnek: A Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja - a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre:

A TOM-FERR Zrt. (vevő) zöldmezős beruházás keretében új gyártócsarnokot épített, mely új autóiipari beszállítói gyártókapacitás létrehozását célozta, és új munkahelyek létrejöttével is párosul.

Az új csarnokban kialakítandó gyártókapacitás összetett feladat, különböző gépek, berendezések, termelőeszközök összehangolt beszerzése, telepítése, beüzemelése, a használat

betanítása előre csak nehezen tervezhető, ütemezhető, az időbeli megvalósulás folyamatainak egymásra épülése miatt, még akkor is, ha nem következnek be nem várt körülmények.

A gyártócsarnok talaja a Tata, 2890 460/177 helyrajzi számú építkezési területen barna homokos iszap. Az előzetes talajmechanikai vizsgálatok, melyek a tervezési szakaszban történtek, kimutatták a talaj instabilitását, mely miatt az építkezés során megerősítést kapott a talaj. Tekintettel arra, hogy a csarnokban a technológia miatt aknák (0-60 cm mélység) kerültek kialakításra, alá kellett menni az eredetileg már stabilizált talajnak és ebben a mélységben már nem volt elfogadható mérési érték. Az ismételt szerkezeti rétegvizsgálat 2018.11.07-08-án történt. Emiatt további megerősítésre volt szükség, ami csúszást okozott az épület elkészültében. Így torlódott fel a gépsor telepítésének tervezett idejéhez az átadás, ami nem biztosít kellő logisztikai lehetőséget a gyártósor és a tárgyi szerződés alapján beszerzendő darabológép telepítéséhez.

A berendezések telepítése, próbaüzeme, betanítása csak meghatározott sorrendben történhet (1. csőgyártósor, 2. daruk, 3. darabológép a tárgyi szerződés szerint). Maga a gyártósor 40 kamionnyi részegységből áll össze és ezt kell leszerelni, betervezni fogadó oldalról. A gyártócsarnokba telepítésre kerülő csőgyártó sor részegységeinek szállítása március hóban kezdődött meg - parhuzamosan a daruk telepítésével. A gyártósor 100 %-os mértékben történő leszállítása május közepére várható, ezt fogja követni az összeszerelés, illetve próbaüzemek indítása. Az ezzel kapcsolatos telepítési, beüzemelési és oktatási feladatok logisztikai és helyigénye miatt a közbeszerzési eljárásban szereplő gép szállítási határidejét, a vevő, azaz a TOM-FERR Zrt. igénye alapján a felek az eredeti szerződésben szereplő 150 nap helyett 300 napra módosítják közös megegyezéssel. A módosított határidő a biztosítéka annak, hogy a csőgyártó sor telepítése és beüzemelése a leghatékonyabban történjen, a szerződésmódosításban érintett darabológép pedig a csőgyártósorral előállított csövek darabolását végzi, így műszakilag is csak a gyártósor tökéletes próbaüzemét követően válik használhatóvá.”

13. Az ajánlatkérő 2018/07/Á/05937-1 számon rögzítette fel ellenőrzés céljából a „Darabológép beszerzése a TOM-FERR Zrt. részére” tárgyú közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés módosításának dokumentumait.

14. 2019. június 4-én a hivatalbóli kezdeményező, mint irányító hatóság a szerződés 1 verziószámú módosításáról az előzetes jogi állásfoglalását megadta, a módosítást a műszaki, elszámolhatósági, támogathatósági feltételeknek megfelelőnek találta azzal, ha a projekt befejezésére vonatkozó határidő módosításra kerül.

15. 2019. szeptember 12-én az Unicar 1 Bt. készített szakvéleményt az ajánlatkérő felkérésére, melyben arra a kérdésre adott választ, hogy a csőgyártó sor és az RSA darabológép egyidőben történő telepítése zökkenőmentesen megvalósítható-e? A szakértő válasza szerint a sikeres telepítésnek - ilyen volumenű és összetettségű, helyszíni összeszerelést, beállítást és oktatást igénylő komplex gyártósor mellett — alapvetően két feltétele van. Elsődleges és legfontosabb feltétele a fizikai helyigény, tekintettel arra, hogy a csőgyártó sor több részből tevődik össze, együttes hosszúsága 100 m, a telepítés szakaszos, a még nem telepített részegységek tárolása jelentős helyigényt jelentettek. A csőgyártósor komplexitását mutatja, hogy a piacon található legmodernebb technológiával rendelkezik, ami azt jelenti, hogy a berendezés az „Internet of things” (IOT) és Machine-to-Machine (M2M) megoldásokat, illetve új hardvereket alkalmaz. A gépsor az alábbi egységekből tevődik össze: csőmalom, emulziós állomás, hűtőtorony, belső csősorjázó rendszer, hegesztőgenerátor, örvényáram-tesztelő, lemágnesező egység, olajozórendszer, elszívó és szűrő egység. Az érintett RSA darabológép sikeres telepítésének alapfeltétele az, hogy zavartalan tárgyi

feltételek (helyigény) mellett történjen, ahol más berendezések mozgatása, telepítése nem zavaró tényező, mert átvételt követően a hibajavítás sokkal nehezebb és költségesebb. Az autóiipar gyakorlatában a berendezések tényleges átvétele, a sikeres telepítést és próbagyártást követően a vevő telephelyén történik, ezt követően kerül kifizetésre a fennmaradó vételár, ami általában a teljes beszerzési ár 10-20%-a között mozog. Fentiek alapján a TOM-FERR Zrt. azon állásfoglalása, hogy a csőgyártó sor és a tárgybani darabológép párhuzamos telepítése komoly kockázatot jelent, ami közel 2 mrd Ft-os beruházás sikerességét veszélyeztette volna, teljesen jogos volt.

16. 2019. október 6-i műszaki ellenőri megállapítás az alábbiakat rögzítette:

„Fenti ingatlan kivitelezéséhez és gyártósor telepítéséhez az alábbi megállapítást teszem:
Az épület beruházása rendben elkezdődött, azonban a kivitelezés elkezdése után szükségessé vált egy talajterheléses vizsgálat elkészítése. Megrendelő ezt előre nem tudhatta, hiszen a rendelkezésre álló korábbi talajmechanikai adatok alapján az épület az adott területen megvalósítható lett volna. A kivitelezés elkezdésekor derült ki, hogy a korábbi adatoktól jelentős eltérés tapasztalható, és ezek az értékek már nem felelnek meg a tervező által előírt követelményeknek, valamint az ütügyi szabványnak. Ezen vizsgálat elkészítése, az időjárási körülmények azonban az épület beruházásában valamennyi csúszást eredményeztek. A teljesítés azonban még határidőben lehetséges volt, és meg is történt.

Az épület a tervek szerint elkészült.

Gépsorok szállítása és telepítése:

A beruházás előkészítő fázisában (amikor a talajterheléses vizsgálat készült), Beruházó még nem volt tisztában, és nem is lehetett tisztában a gépek által megkövetelt teherbírással, hiszen még adatokat nem kapott róla.

A pályázat kiírása után szembesült a ténnyel, hogy a gépek, gépsor adott pontjain a talaj nem megfelelő, így műszaki megoldást kellett találni a gépek fogadására. A pályázat ekkor már nem volt módosítható. Beruházó minden alkalommal a leggyorsabban, és legjobb tudása alapján hozta meg a döntést a beruházásával kapcsolatosan. Neki fel nem róható hibaként, hogy a gépek fogadására és telepítésére szükséges talaj teherbírásával nem volt tisztában.

A pályázatot 2018.10.17-ig tudta volna módosítani, azonban a csarnoképület kivitelezésében beállt minimális csúszás az eredeti ütemtervhez képest, még nem tette lehetővé, hogy teherbírást csináltasson az adott helyeken.

A teherbírás vizsgálata legkorábban 2018.11.07-én és 8-án történhetett meg (csarnoképület kivitelezésének állása, vizsgálatot végző szakemberek leterhelése miatt). Ekkor már a pályázati kötöttség beállt, így esély sem volt a változtatásra.

Tudomásom szerint a szerződéskötésre 2018.11.28-án került sor, mely időpontban Beruházó még nem tudhatta a terheléses vizsgálat eredményét. A szerződéskötéssel jóhiszeműen járt el, a beruházás megvalósítása érdekében.

A vizsgálat eredményét 2018.12.12. előtt nem tudhatta, mivel arra az időpontra értékelte ki a megbízott vállalkozó cég. Ekkor szembesült a ténnyel, hogy a gépsor egyenlőre nem telepíthető, egyéb műszaki megoldásokat kell alkalmazni, teljesíteni.

A talajterhelés elkészítésének szükségességéről kivitelező döntött saját hatáskörében, tapasztalata alapján.

A gépek telepítésének technológiáját tudtommal Beruházó egyeztetette a telepítést végző vállalkozókkal, cégekkel. Az ütemtervet és a módosítási határidőt ennek függvényében állapították meg. A kérés, mely a határidő módosítására vonatkozik, szakmailag indokolt, hiszen a gépek párhuzamosan nem telepíthetőek, ekkora gépsor telepítésére, beüzemelésére idő, hely, és emberi erőforrás szükséges. Az Unicar 1 Bt által készített szakvélemény telepítésre és beüzemelésre vonatkozó szakaszával teljes mértékben egyetértek.

Véleményem szerint Beruházó legjobb szakmai tudásának és tapasztalatainak megfelelően járt el a beruházások folyamán.”

16. 2019. november 6-án a hivatalbóli kezdeményező, mint irányító hatóság a szerződés 2 verziószámú módosításáról az előzetes jogi állásfoglalását megadta, a műszaki, elszámolhatósági, támogathatósági feltételeknek megfelelőnek találta.

17. 2019. november 18-án került sor a gyártócsarnok használatbavételi engedélyének kiadására.

18. 2019. november 29-én kiállításra került a teljesítésigazolás/átadás-átvételi jegyzőkönyv a nyertes ajánlattevő részére a darabológép elkészültéről.

19. 2019. november 30-án kiállításra került a teljesítésigazolás/átadás-átvételi jegyzőkönyv a csőgyártó sor elkészültéről.

20. A projekt – gyártócsarnok a benne lévő technológia 2019. december 1-jei átadásával zárult.

21. 2020. január 17-én a kezdeményező a szerződés 3 verziószámú módosításáról az előzetes jogi állásfoglalását megadta, a műszaki, elszámolhatósági, támogathatósági feltételeknek megfelelőnek találta.

22. A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 272/2014. Korm. rendelet értelmében a közbeszerzésekért felelős miniszter (Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály továbbiakban: KFF) a szerződésmódosítások jogszerűségét vizsgálva 2020. január 28-án tényállás tisztázásra hívta fel az ajánlatkérőt. A KFF 2020. február 10-én valamint február 21-én a tényállás további tisztázását kérte az ajánlatkérőtől. Az ajánlatkérő a kért hiánypótlásokat teljesítette.

23. A KFF 2020. március 9-én küldte meg a szerződésmódosítás utólagos ellenőrzéséről készült nem támogató tartalmú jelentését az ajánlatkérő és a hivatalbóli kezdeményező részére.

24. Az ajánlatkérő 2021. április 13-án megkereste a hivatalbóli kezdeményezőt, hogy a KFF szerződésmódosítással kapcsolatos álláspontja miatt a teljes projekt záró kifizetése kerül visszatartásra, ami akár csődhelyzetet is teremthet a közel 250 főt foglalkoztató vállalat számára. A hivatalbóli kezdeményező 2021. június 1-én szabálytalansági eljárást indított. A szabálytalansági eljárás tárgya a KFF által megjelölt jogsértés volt, amelyre alapítottnan a hivatalbóli kezdeményezés előterjesztésre került.

A hivatalbóli kezdeményezés

25. A kezdeményező 2021. június 2. napján érkezett kezdeményezésében, mint a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet, a Döntőbizottság hivatalból való eljárását kezdeményezte az ajánlatkérő által lefolytatott közbeszerzése kapcsán. Az ajánlatkérő és a kérelmezett között 2019. április 30. napján létrejött szerződésmódosítás tekintetében kérte,

hogy a Döntőbizottság állapítsa meg a meg nem engedett szerződésmódosítást a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja szerint.

26. A kezdeményező előadta, hogy a közbeszerzés a GINOP-1.2.8-17-2017-00001 azonosító számú, uniós és hazai forrásból finanszírozott projektet érinti. A jogsértés megtörténtének időpontját a 2019. április 30. napján létrejött szerződésmódosítás időpontjában, míg a jogsértésről történt tudomásszerzése időpontját a szabálytalansági eljárás 2021. június 1. napján történt megindítása időpontjában jelölte meg. A Korm.rendelet 3. számú melléklete alapján a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programok tekintetében a Kormánynek az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja a pénzügyminiszter, ezért jelen ügyben az általa vezetett Pénzügyminisztérium jogosult eljárni.

Az ajánlatkérő 2018/07/Á/05937-1 számon rögzítette fel ellenőrzés céljából a „Darabológép beszerzése a TOM-FERR Zrt. részére” tárgyú közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés módosításának dokumentumait.

Az ajánlatkérő a fenti tárgyban a Kbt. 113. § szerinti közbeszerzési eljárást indított, EKR000400512018 számon, 2018. október 3-án. Tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárással megvalósuló beruházás becsült értéke (162.685.910 Ft) meghaladta az uniós értékhatárt, a Korm. rendelet 97. § (1) bekezdése értelmében a közbeszerzési dokumentumok ellenőrzését a KFF végezte. A KFF ellenőrzése során a közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződés módosítását „nem jogszerűnek” minősítette, így a Korm. rendelet 108. § (11) bekezdése értelmében a szerződésmódosítással érintett támogatási összeg nem folyósítható. Az ajánlatkérő vitatta a KFF álláspontját, így a KFF 2021. április 12-én kelt tájékoztatása alapján, kérte a szabálytalansági eljárás megindítását.

A KFF a szerződésmódosítás dokumentumainak ellenőrzése során megállapította, hogy a teljesítési határidőt - az alapszerződés 2.1. pontját - érintő szerződéses feltétel tekintetében az ajánlatkérő az 1. számú hiánypótlási felhívásra 2020. február 5. napján kelt tényállás tisztázó levelében úgy nyilatkozott, hogy „Tekintettel arra, hogy a csarnokban a technológia miatt aknák (0-60 cm mélység) kerültek kialakításra, alá kellett menni az eredetileg már stabilizált talajnak és ebben a mélységben már nem volt elfogadható mérési érték. Az ismételt szerkezeti rétegvizsgálat 2018.11.07-08-án történt, melynek eredménye 2018.11.23-án készült el. Emiatt további megerősítésre volt szükség, ami csúszást okozott az épület elkészültében, így torlódott fel a gépsor telepítésének tervezett idejéhez az átadás, ami nem biztosított kellő logisztikai lehetőséget a gyártósor és a tárgybani darabológép telepítéséhez.”

Az ajánlatkérő előadta továbbá, hogy „A csőgyártó az, ami több elemből álló, 40 kamionnyi részegységből álló sor és ennek csúszott a telepítése az építkezés csúszása miatt és ez hatott a darabológép telepítésére is.”

Az ajánlatkérő szerint ezek miatt volt indokolt és szükséges a „Darabológép beszerzése a TOM-FERR Zrt. részére” tárgyú szerződés teljesítési határidejének további 150 nappal (azaz az eredeti teljesítési határidő 100 %-kal) történő meghosszabbítása. A gyártócsarnok építése és a csőgyártósor, a daruk és a darabológép beszerzése külön közbeszerzési eljárások keretében történt meg.

Az előfeltételt jelentő szerződések közül – az ajánlatkérő 2020. február 12. napján kelt tényállás tisztázó levelében foglaltak és a csatolt teljesítésigazolás szerint - az „Acélcsőgyártó-csarnok kivitelezése a TOM-FERR Zrt. részére a GINOP-1.2.7-17 számú projekt keretében” (KÉ 5525/2018) tárgyú szerződés teljesítése 2019. március 14. napján, határidőben megtörtént, amelyre tekintettel a gyártócsarnok kész volt az eszközök fogadására.

Fentieket támasztja alá a műszaki ellenőr 2019. október 6. napján kelt megállapítása, amely szerint a kivitelezés elkezdése után szükségessé váló talajterheléses vizsgálat és az időjárási körülmények az épület beruházásában csúszást eredményeztek, azonban az épület kivitelezése határidőben megtörtént és a tervek szerint elkészült. A „Csőgyártó sort kiszolgáló daruk, és darupályák” tárgyú szerződés (KÉ 21139/2018), mint további előfeltétel a fentebb hivatkozott 2020. február 12. napján kelt tényállás tisztázó levél alapján 2019. április 5. napjáig teljesült, a tárgyi közbeszerzés nem befolyásolta a csúszást. A jelen, ellenőrzéssel érintett „Darabológép beszerzése a TOM-FERR Zrt. részére” tárgyú adásvételi szerződés 2018. december 4. napján lépett hatályba, az eredeti 150 napos teljesítési határidő 2019. május 3. napján letelt, azaz az eladónak a gyártócsarnok átadásától számítva 50 naptári nap állt rendelkezésre az akadálytalan teljesítésre.

27. Az ajánlatkérő nem jelölt meg a csőgyártósor szállításának késedelmét okozó olyan körülményt, amelyet az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre, valamint továbbra sem támasztotta alá az adásvételi szerződés határidő módosításának alapjául szolgáló 150 nap szükségességét és arányosságát napra pontosan.

A nyilatkozottakkal ellentétben az ajánlatkérő a RSA cutting Systems GmbH Eladó 2018. december 11. napján kelt nyilatkozatát, amelyben az eredeti szerződéses teljesítési határidőig történő szállítási szándékáról és annak időpontjáról tájékoztatta az ajánlatkérőt, valamint az erre adott ajánlatkérői választ nem csatolta.

Az ajánlatkérő csatolta a darabológép beszerzésének teljesítését igazoló, mindkét fél által aláírt teljesítésigazolást/átadás-átvételi jegyzőkönyvet, amelynek tanúsága szerint a darabológép beszerzésének teljesítése 2019. november 29. napján történt meg, közel két hónappal az 1. számú szerződésmódosításban meghatározott 2019. szeptember 30-ai teljesítési határidőt követően.

Fentiekre tekintettel továbbra is megállapítható, hogy az ajánlatkérő nem tudta kellően alátámasztani a kellő gondosságot és az előre nem láthatóságot, továbbá nem igazolta a határidő módosítás szükségességét és arányosságát. A tárgyi szerződéses feltétel tekintetében megállapítható, hogy annak módosítása a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja alapján nem jogszerűnek minősül.

28. Hivatalbóli kezdeményező hangsúlyozta, hogy az ellenőrzése során kizárólag a műszaki, elszámolhatósági, támogathatósági szempontoknak történő megfelelést vizsgálta, amelyet rendben talált, így kiállította „támogató tartalmú” nyilatkozatát. A hivatalbóli kezdeményező jelezte, hogy a Korm. rendelet 108. § (11) bekezdése alapján az ajánlatkérő részére a szerződésmódosítással érintett támogatási összeg csak az irányító hatóság és a közbeszerzésekért felelős miniszter adott szerződésmódosításra vonatkozó támogató tartalmú nyilatkozata, és véleménye, vagy további észrevétele alapján folyósítható, a hivatalbóli kezdeményező nem rendelkezik hatáskörrel a közbeszerzés-jogi ellenőrzésre, így a KFF által hozott döntést sem bírálhatja felül.

Az ajánlatkérő észrevétele

29. Az ajánlatkérő jogsértés hiányának megállapítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a szerződésmódosítás tekintetében előzetes jogi állásfoglalást kért a hivatalbóli kezdeményezőtől 2019. november 6. napi dátummal, melynek konklúziójaként a szerződés módosítása a műszaki, elszámolhatósági és támogathatósági feltételeknek megfelelt. 2020. január 17. napi dátummal kapott ismételt tájékoztatás szerint a szerződésmódosítás akkor léphet életbe, amennyiben a támogatási szerződésben a projekt befejezési határidejét a

teljesítési határidőnek megfelelően az ajánlatkérő módosítja. Hivatkozott arra is, hogy az eljárás iratanyagát feltöltötte a FAIR SSO rendszerbe.

30. Az épület tervezésének szakaszában még nem volt egyértelmű információ a technológia gyártójától a +/-0 szint alatti terhelések mértékéről. Így a tervezéskori talajterhelések alapján 0-60 cm talajstabilizáció elegendő volt az akkor ismeretes +/-0 szinten ható talajterhelés elviselésére. A projekt későbbi, fizikai szakaszában kerültek egyértelműen lefektetésre a +/-0 szint alatti terhelések és ezek alapján került elvégzésre az ismételt talajmechanikai vizsgálat és az eredmények alapján döntöttünk a talaj mélyebb rétegben történő stabilizációjáról. Erre vonatkozóan csatolta a Geodéziai és Geotechnikai Szolgáltató Kft. Mérési jegyzőkönyveit 2018.11.07.; 2018. 11.08.; 2018. 11.23., valamint megjegyzéseit a „Bővítési terület teherbírási problémái”-ról. Az ajánlatkérő utalt az un. eltakart, nem látható felületekre, mely esetében csupán egy épület konkrét felújításakor derül ki, hogy mi rejtőzik a bontás, alapozás, építési terület eltakart része mögött, itt előfordulhatnak olyan nem várt tényezők, melyek akár az épület stabilitását is veszélyeztethetik. Jelen esetben is erről volt szó, a technológia konkrétan nem tudta megmondani száz százalékra, hogy milyen a talaj stabilitása, ezért a tervező is csak egy átlaggal tudott számolni.

Előadta, hogy a munkálatok a következő ütemben haladtak

2019 január —» altalaj stabilizáció

2019 január - március +/-0 szint alatti akna és csatornarendszerek elkészítése

2019 március - április —♦ ipari padlózat készítése + híddaruk telepítése

2019 április - május —> csőgyártó technológia szállítása mozgatása tárolása

2019 június - augusztus —» csőgyártó technológia telepítési munkálatai

RSA telepítése

Időtábla

Időszak / időpont

Folyamat / tevékenység leírása

2018.10.03.

Darabológép beszerzésére vonatkozó közbeszerzési eljárás megindítása

2018.10.17.

Ajánlati kötöttség beállása

2018. 11.12.

Közbeszerzési döntés: nyertes kihirdetése

2018.11.07-08.

Ismételt szerkezeti rétegvizsgálat

2018.11.23.

Ismételt szerkezeti rétegvizsgálatról TOM-FERR Zrt. a tájékoztatást megkapja

2018.11.12.

Összegezés megküldése a darabológép beszerzésével kapcsolatos közbeszerzési eljárásban

2018.11.28.

Szerződéskötés a darabológép beszerzésére

2018. november - 2019. január

Megtörténik az altalaj szükségessé vált stabilizációja

2019. január- március

+/-0 szint alatti akna és csatornarendszerek elkészítése

2019. március-április

ipari padlózat készítése + híddaruk telepítése

2019. április - május

csőgyártó technológia szállítása mozgatása tárolása

2019. június - augusztus

csőgyártó technológia telepítési munkálatai

2019. december

csőgyártó csarnok üzembe helyezése

31. Az ajánlatkérő összefoglalta a szakvéleményekben foglaltakat és a műszaki ellenőri jelentésben rögzítetteket, mely szerint a talajmegegerősítésre nem a tárgyban darabológép, hanem a csőgyártósor miatt volt szükség. A gyártócsarnok talaja a Tata, 2890 460/177 helyrajzi számú építkezési területen barna homokos iszap. A talajmechanikai vizsgálatok a tervezés folyamán kimutatták a talaj instabilitását, mely miatt az építkezés során

megerősítésre volt szükség. Tekintettel arra, hogy a csarnokban a csőgyártó technológia miatt aknák (0-60 cm mélység) kerültek kialakításra, alá kellett menni az eredetileg már stabilizált talajnak és ebben a mélységben már nem volt elfogadható mérési érték ismételt szerkezeti rétegvizsgálatra volt szükség, ami indokolta a további megerősítést. Az új csarnokban kialakítandó gyártókapacitás összetett feladat különböző gépek berendezések termelőeszközök összehangolt beszerzése, telepítése, beüzemelése, a használat betanítása előre csak nehezen tervezhető, ütemezhető, az időbeli megvalósulás folyamatainak egymásra épülése miatt, még akkor is, ha nem következnek be nem várt körülmények. Ráadásul ilyen csőgyártósori technológia Magyarországon teljesen új, helyi tapasztalatszerzésre sem volt lehetőség. A project során a csarnoképítés, a berendezések telepítése, próbaüzeme, betanítása csak meghatározott sorrendben történhetett, az építkezés befejezése, daruk telepítése, csőgyártósor telepítése, darabológép telepítése. Ettől a technológiai sorrendtől való eltérés nem volt lehetséges.

32. Amikor az épület tervezési szakasza elindult, nem volt egyértelmű információ a csőgyártósor technológia gyártójától (Danieli C. Officine Meccaniche S.p.A) a +/-0 szint alatti terhelések mértékéről, így a tervezéskori talajterhelések alapján 0-60 cm talajstabilizáció elegendő volt az akkor ismeretes +/-0 szinten ható talajterhelés elviselésére. A projekt későbbi szakaszában kerültek egyértelműen lefektetésre a +/-0 szint alatti terhelések. Az ismételt talajmechanikai vizsgálat és az eredmények alapján döntött ajánlatkérő a talaj mélyebb rétegben történő stabilizációjáról.

33. Az eredményes közbeszerzési eljárás esetén az ajánlatkérőt szerződéskötési kötelezettség terheli, mely alól csak akkor mentesül, ha az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott, ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye (Kbt. 131 § (9) bek.).

Ugyanakkor a szerződéskötés időpontjában (2018.11.28.) nem álltak fenn olyan feltételek, melyek miatt ajánlatkérő képtelenné vált volna a szerződés megkötésére, vagy teljesítésére, ebben az esetben ugyanis a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lett volna helye, így ezen helyzetre való tekintettel a szerződést a nyertes ajánlattevővel meg kellett kötnie a közbeszerzési eljárásban közölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően (Kbt. 131 § (1) bek.). A talajmechanikai vizsgálat eredményének kiértékelése, esetleges kihatásának vizsgálata az RSA beszerzésre még nem volt ismert a szerződéskötés időpontjában, de ezek ismeretében is csupán a teljesítés határidejének módosítása vált szükségessé, és nem az elállás, hiszen a közbeszerzési eljárások célja a szerződéskötés, és az alapján a teljesítés, a beszerzési cél realizálása.

A tárgyi közbeszerzési eljárás előkészítésének időszaka a 2018. október 3. napját (az eljárás megindítását) megelőző időszak, ezért az eljárás előkészítése során ajánlatkérő a legnagyobb gondosság mellett sem láthatta előre, hogy ezt követően (az ismételt szerkezeti rétegvizsgálat 2018.11.07-08-án történt, mely vizsgálat eredményéről ajánlatkérő 2018. november 23-án kapott tájékoztatást.) milyen változások állnak be a szerződés teljesítését befolyásoló kivitelezési körülményekben.

34. Az ajánlatkérő a darabológépet átmenetileg másik területén nem tudta volna fogadni, elhelyezni. A gyártócsarnoka (Tata, Gázgyár u 2.) területe a gyártógépekkel, alapanyaggal és kiszállítás előtt álló termékekkel folyamatosan telítve van, fizikai helyet a gépnek nem lehetett

volna biztosítani. A gép mérete, súlya ezt nem tette lehetővé. A ajánlatkérő székhelyén lévő két csarnoka egyikében alapanyag raktározás, illetve gyártás, a másokban acélső raktározás és értékesítés folyik, fizikálisan egyik helyen sem lehet egy ekkora gépet letenni úgy, hogy az ne akadályozza a normál napi üzletmenetet (ki- és beérkező kamionok le és felrakása).

A pályázatok esetében a beadáskor szükséges megadni a megvalósítási helyszínt, ami nem térhet el a valós telepítési helytől, mivel a pályázat odaítélésénél a helyszín is a bírálat körében figyelembe vett tényező. Ezért a budapesti telephely pályázati szempontból nem vehető figyelembe, a tatai másik telephely ahol pedig a másik gyártócsarnok helyezkedik el szintén nem alkalmas - azon kívül, hogy kapacitáshiány miatt nem férne el a gép - más címen és más helyrajzi számon található, mint a megvalósítási helyszín. Továbbá, a szerződés teljesítésének részét képezte a darabológép beüzemelése, próbaüzeme, a használat betanítása is, ezért az igazolt teljesítés csak ezeket követően valósult meg.

A nyertes ajánlattevőként szerződő fél, azaz az RSA cutting systems GmbH a közbeszerzési eljárásban tett nyilatkozatai — elsősorban az ajánlati nyilatkozat - alátámasztják, hogy az eljárásban előre közölt feltételek szerint a szerződés teljesítésére képes, és annak megfelelően szándékában áll a szerződés teljesítése. A nyertes ajánlattevő németországi anyavállalata Európában 8 országban van jelen, továbbá észak-amerikai, ausztrál, ázsiai gyártókapacitással és szervízhálózattal is rendelkezik. A megrendelt gép időben történő legyártása részükről bizonyossággal nem jelenthetett problémát.

35. A szerződésmódosítás nem jár a szerződéses összeg módosításával, így a kifizetendő közpénz összegének módosításával sem (mely az elszámolható költség 45 %-a), valamint nem változik a szerződés jellege sem, ugyanakkor a közpénz hatékony - az ipari fejlesztésre, és munkahelyteremtésre irányuló projektcélokhoz összhangban lévő – időbeni felhasználása ez esetben csak akkor tudott megvalósulni, ha a beszerzett darabológép az új gyártócsarnokban a megkötött szerződéseknek megfelelően került telepítésre, és beüzemelésre.

36. Alapvetően a legfőbb problémát (késést) a csőgyártó technológiának szállítása illetve az összeszerelése okozta. Ezt igazolják a csatolt CMR fuvarlevelek, melyek szerint a szállítások 2019.03.26 – 2019.06.06 között zajlottak. Azaz a szállítás befejezése már önmagában túllépte a szerződés aláírásától (2018. február 06.) számított 14 hónapot. Ehhez még hozzájött a szerelés időintervalluma, ennek megfelelően a csatolt átadás-átvételi jegyzőkönyvön 2019.11.30. nap szerepel. A Tatai Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjétől 2019. november 18. dátummal érkezett a „Tom-Ferr Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. kérelmére a Tata 460/177 hrsz. alatti ingatlanon megépített új gyártócsarnok használatbavételi engedély véglegessé válásáról értesítés. Az ajánlatkérő csatolta még az általa és az ajánlattevő által megbízott, a csőgyártó sor összeszereléséhez rendelt olasz kollégák elszállásolásával kapcsolatos dokumentumokat, melyek azt hivatottak alátámasztani, hogy mennyire húzódtott el a technológia szerelése.

Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy a csőgyártósor ajánlattevőjével szemben benyújtotta kárigényét, az eljárás folyamatban van.

37. Az ajánlatkérő hivatkozott a 14.5.2019 C(2019) 3452 számú Bizottsági Határozat mellékletében foglaltakra (2019. május 14.), amely az Unió által finanszírozott kiadásokra vonatkozóan a közbeszerzési szabályok megsértése esetén végrehajtandó pénzügyi korrekciók megállapításáról szóló iránymutatások meghatározásáról szól. A dokumentum foglalkozik az arányos korrekciós mérték meghatározása során figyelembe veendő kritériumokkal. Az

alapelv a korrekciók használatához, hogy adott ügyben történt-e olyan érdeksérelem, melyben Magyarország pénzügyi érdekei akárcsak kismértékben sérültek, vagy sérülhettek volna. Minden esetet egyedileg, természetesen a körülmények alapos vizsgálatával lehet csupán minősíteni.

38. Az adott szerződésmódosítás esetében nem mondható ki ajánlatkérő álláspontja szerint egyértelműen, hogy az általa előadott érvelés hibás. A KFF nem támogató tanúsítványt állított ki, mely szerint a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpontja nem állja meg a helyét. A hivatkozott EU dokumentumhoz csatolt táblázat 23. pontjában szereplő kritériumot figyelembe véve, mely szerint „Az eljárást megindító hirdetményben vagy az ajánlattételi dokumentációban meghatározott szerződéselemek módosítása az irányelveknek nem felel meg”, esetében a kiróható pénzügyi korrekció a szerződés értékének 25%-a, természetesen akkor, ha bizonyítást nyert az adott szabálytalanság. Ennek ellenére ajánlatkérő tudomása szerint az Irányító Hatóság teljes, 100 %-os korrekciót kíván alkalmazni, amely viszont ajánlatkérő álláspontja szerint ellentétes a dokumentumban foglaltakkal és jelen esetben Magyarország pénzügyi érdekei nem sérültek.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

39. A Döntőbizottság a kezdeményezést érdemben a Kbt. 2018. október 3. napján az ajánlattételi felhívás megküldésekor hatályos rendelkezései alapján az alábbiak szerint vizsgálta meg.

40. A Kbt. 2. § (7) bekezdés első mondata szerint a Kbt. szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.

A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

A Kbt. 141. § (1) bekezdése kimondja, hogy ezen alcím rendelkezéseit alkalmazni kell a szerződés felek – vagy az erre jogosult valamelyik fél – általi módosítására, valamint a felek jogviszonyának a szerződésben foglalt rendelkezéseknek megfelelő változására (a továbbiakban együtt: szerződésmódosítás).

A Kbt. 141. § (4) bekezdése szerint a (2) bekezdésben szabályozott esetek mellett a szerződés - a (6) bekezdésben foglalt feltételek vizsgálata nélkül - új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható, illetve módosulhat az alábbiak közül bármely esetben:

a) ha a szerződés minden ajánlattevő számára előre megismerhető módon, egyértelműen rögzíti a szerződés meghatározott tartalmi elemei későbbi változásának (ideértve az opció gyakorlásának) pontos feltételeit és tartalmát. Az ilyen szerződéses feltételek azonban nem rendelkezhetnek olyan módosításokról, amelyek megváltoztatnák a szerződés általános jellegét;

b) az eredeti szerződő féltől további építési munkák, szolgáltatás vagy áruk beszerzése szükséges, amelyek nem szerepeltek az eredeti szerződésben, amennyiben a szerződő fél személyének változása

ba) nem megvalósítható gazdasági vagy műszaki okból, különösen az eredeti szerződéssel beszerzett, meglévő berendezésekkel, szolgáltatásokkal vagy létesítményekkel való felcserélhetőség vagy együttműködés miatt; és

bb) az ajánlatkérő számára jelentős hátránnyal vagy a költségek megsokszorozódásával járna. Az ellenérték növekedése - vagy több módosítás esetén azok együttes nettó értéke - azonban

nem haladhatja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át;

c) a következő feltételek együttes teljesülése esetén:

ca) a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre;

cb) a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;

cc) az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50%-át. Ha egymást követően több olyan módosításra kerül sor, amelyek a ca) alpont szerinti több, egymással nem összefüggő körülmény miatt merültek fel, ez a korlátozás az egyes módosítások nettó értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják a rendelkezés megkerülését.

A Kbt. 141. § (6) bekezdése szerint a (2) és (4) bekezdésben szabályozott eseteken kívül, a szerződés új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül akkor módosítható, ha a módosítás nem lényeges. A szerződés módosítása lényeges, ha az eredeti szerződéses feltételektől lényegesen eltérő érdemi feltételeket határoz meg. A módosítást mindig lényegesnek kell tekinteni, ha

a) olyan feltételeket határoz meg, amelyek, ha szerepeltek volna a szerződéskötést megelőző közbeszerzési eljárásban, az eredetileg részt vett ajánlattevőkön (részvételre jelentkezőkön) kívül más ajánlattevők (részvételre jelentkezők) részvételét vagy a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat nyertességét lehetővé tették volna;

b) a módosítás a szerződés gazdasági egyensúlyát a nyertes ajánlattevő javára változtatja meg; vagy

c) a módosítás a szerződés tárgyát az eredeti szerződésben foglalt ajánlattevői kötelezettséghez képest jelentős új elemre terjeszti ki.

41. Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (a továbbiakban: Irányelv) preambulumának (109) bekezdése az alábbiakat tartalmazza:

„(109) Előfordulhat, hogy az ajánlatkérő szervek olyan külső körülményekkel szembesülnek, amelyeket a szerződés odaítélésekor nem láthattak előre, különösen, amikor a szerződés teljesítése hosszabb időszakot ölel fel. Ilyen esetben szükség van bizonyos fokú rugalmasságra, hogy a szerződést – új közbeszerzési eljárás nélkül – ezekhez a körülményekhez igazítsák. Az „előreláthatatlan körülmények” kifejezés olyan körülményekre utal, amelyeket az ajánlatkérő szerv – figyelembe véve a rendelkezésére álló eszközöket, az adott projekt természetét és jellemzőit, a szóban forgó terület jó gyakorlatát, valamint az eredeti odaítélés előkészítése során elköltött források és a várható érték közötti megfelelő viszony biztosításának az igényét – az eredeti odaítélés ésszerűen gondos előkészítése ellenére sem láthatott előre. Ugyanakkor ez nem érvényes azokban az esetekben, amikor a módosítás a beszerzés általános jellegének megváltozását eredményezi, például azáltal, hogy a megvalósítandó, illetve beszerzendő építési beruházásokat, árukat vagy szolgáltatásokat valami mással helyettesítik, vagy alapvetően megváltoztatják a beszerzés fajtáját, mivel ilyen helyzetben feltételezhető az eredményre gyakorolt hatás.”

Az Irányelv 72. cikk „A szerződések módosítása azok időtartama alatt” rendelkezése többek között a következőket rögzíti:

„(1) A szerződések vagy keretmegállapodások ezen irányelvvel összhangban új közbeszerzési eljárás nélkül módosíthatók az alábbiak közül bármely esetben:

c) amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

i. a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket egy kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő szerv nem láthatott előre;

ii. a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét;
iii. az árnövekedés nem haladja meg az eredeti szerződés vagy keretmegállapodás értékének 50%-át. Ha több egymást követő módosításra kerül sor, ez a korlátozás az egyes módosítások értékére alkalmazandó. Az egymást követő módosítások nem célozhatják ezen irányelv megkerülését;”

42. Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik Része, a Kbt. 113. §-a szerinti közbeszerzési eljárást folytatott le árubeszerzés tárgyában.

43. A hivatalbóli kezdeményező a „Darabológép beszerzése a TOM-FERR Zrt. részére” tárgyban 2018. október 3-án EKR000400512018 számon indított közbeszerzési eljárás eredményeként 2018. november 28-án megkötött szerződés módosítását tartotta jogsértőnek. A szerződés módosítások tekintetében kizárólag a 2019. április 30. napján történt szerződésmódosítást jelölte meg a hivatalbóli kezdeményezésben, ezért a Döntőbizottság a fentiek szerint ezen módosítás jogszerűségét vizsgálta a jelen eljárása keretében. A hivatalbóli kezdeményező a szerződés módosítás tekintetében azt sérelmezte, hogy az alapszerződés teljesítési határidejének 150 napról 300 napra történő meghosszabbítását olyan körülmények indokolták, amelyet az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva előre láthatott. Megsértett jogszabályi helyként a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontját jelölte meg.

44. A Kbt. fentebb idézett rendelkezései szerint az ajánlatkérőként meghatározott szervezetek beszerzésüket közbeszerzési eljárás útján kötelesek megvalósítani, különösen a Kbt. 4. § (1) bekezdéséből következően minden beszerzés előtt, így a szerződés módosítása útján megvalósult beszerzést megelőzően is, közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező. Az egyébként kivételes – közbeszerzési eljárás mellőzésével megvalósított – szerződésmódosítás feltételeit a jogszabályok taxatívén sorolják fel, amelyek értelmezésekor a Kbt. 2. § (7) bekezdés első mondata szerinti kógenciára is figyelemmel kell lenni.

45. Az ajánlatkérő a szerződésmódosítást a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjának alkalmazhatóságával indokolta. A közösségi Irányelv 72. cikkével összhangban a hazai jog a Kbt. 141. §-ában meghatározza azokat az eseteket, amikor a közbeszerzési szerződés módosítása nem minősül – nagyságrendjénél és/vagy körülményeinél fogva – új beszerzésnek, és ilyen módon új közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül módosítható a szerződés. Ezen belül a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontja arra az esetre vonatkozik, amikor a következő feltételek együttesen teljesülnek: a módosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket az ajánlatkérő kellő gondossággal eljárva nem láthatott előre; a módosítás nem változtatja meg a szerződés általános jellegét; az ellenérték növekedése nem haladja meg az eredeti szerződés értékének 50 %-át. A szerződés egymást követő módosítására a Kbt. további rendelkezést tartalmaz.

A kezdeményezésben a hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában felsorolt cb) és cc) pontok fenn nem állását kifejezetten nem sérelmezte, kizárólag a Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pont ca) alpont, azaz az előre nem látható követelmények fenn nem állását kifogásolta. Tekintettel arra azonban, hogy a feltételek konjunktívák, a Döntőbizottság megvizsgálta és megállapította, hogy a vitatott szerződésmódosítás nem ütközik a cb), valamint a cc) alpontban megfogalmazott követelményekbe. A szerződésmódosítás – jelen esetben a szerződés teljesítési határidejének meghosszabbítása – nem változtatta meg a szerződés általános jellegét és nem járt az ellenérték növekedésével sem.

46. A továbbiakban a Döntőbizottság a ca) alpontban foglalt előre nem láthatóság kérdéskörét vizsgálta az ajánlatkérő valamint a hivatalbóli kezdeményező hivatkozásai alapján.

Az ajánlatkérő három egymásra épülő közbeszerzési eljárása annyiban függött össze, hogy valamennyi közbeszerzési eljárása az autóipari beszállítói kapacitásbővítést szolgálta új, tatabányai gyártócsarnok építésével és termelő eszközök beszerzésével. A teljes beruházást megelőzően előzetes talajmechanikai vizsgálatokat végeztek a csarnok építése, a csőgyártósor valamint a darabológép beépítésének figyelembevételével. A 2016-ban végzett előzetes vizsgálat az irányadó jogszabályoknak, szakmai sztenderdeknek megfelelt, hiányosságot nem tárt fel. A talajvizsgálati jelentés feltárt minden olyan alapvető tervezési körülményt, mely alapozási szempontból meghatározó. Ez alapján történt az alapozási módok tervezése. Az ajánlatkérő a beszerzési igénye tervezése során megfelelő alaposággal járt el, az eljárás előkészítése során, elvégeztette a szükséges talajmechanikai vizsgálatot.

A hivatalbóli kezdeményező sem vitatta, hogy 2018. november 7-8-án ismételt talajterhelés vizsgálat vált szükségessé. Minderre annak okán került sor, hogy az épület tervezésének szakaszában még nem volt egyértelmű információ a technológia gyártójától a +/-0 szint alatti terhelések mértékéről. A tervezéskori talajterhelések alapján 0-60 cm talajstabilizáció elegendő volt az akkor ismeretes +/-0 szinten ható talajterhelés elviselésére. A Döntőbizottság elfogadta az ajánlatkérő azon hivatkozását, hogy a kivitelezés során derült ki, hogy a beépítésre került egykori patakmeder környezetében a patakparti helyzetből adódóan olyan változatos rétegződés jelentkezett, mely jóval meghaladta az előzetes várakozásokat, néhány méteren belül jelentős rétegtani és teherbírási eltérések jelentkeztek. A 2018. november 30-i újabb talajmechanikai szakvélemény megállapította, hogy az elvégzett előzetes vizsgálatok eredményei utólag is leellenőrizve nem sejtették a talaj ilyen szintű változékonyságát. A szakvélemény megállapította, hogy a kivitelezés keretében történik meg a helyszín lehumuszolása, mely felületen a szükséges tárcsás teherbírásmérések, illetve könnyűejtősúlyos vizsgálatok elvégezhetőkké válnak. A mérésekre minden esetben közvetlenül a kivitelezés során kerülhet sor, előre elvégezni értelmetlen, mert a változó időjárási viszonyok a túl korán elvégzett vizsgálatok eredményeit alkalmazhatatlanná teszik. (eső, szárítás, újratömörítés, stb.) A kivitelezés ezen időszakára tisztázódnak azok a tervezési paraméterek, padlószint, elvárt teherbírás, rétegtrend, melyek ismeretében nyilatkozni lehet a padló alatti teherbírás megfelelőségéről.

A csőgyártósor berendezéseire 2018. február 6-án kötött szerződést az ajánlatkérő, 14 havi teljesítési határidővel. A szerződés szerint a teljesítési határidő 1. a hatályba lépését követő 10. hónap utolsó napjáig a gyártósor gyártása az eladó telephelyén történő, vevő általi megtekintése; 2. a szerződés hatályba lépésétől számított 14. hónap utolsó napja a sikeres műszaki átadás-átvétel napja. Vagyis a szerződés szerint a csőgyártósor helyszínen szállításának, beüzemelésének 2018.12.06 - 2019.04.06. között kellett volna megtörténnie.

A csarnok kivitelezésére 2018. május 16-án kötött szerződést az ajánlatkérő, 240 naptári napi teljesítési határidővel.

2018. október 3-án indult a jelen szerződésmódosítással érintett darabológép beszerzésének közbeszerzési eljárása, az összegezés megküldése 2018. november 12-én történt, majd a szerződést 2018. november 28-án kötötték meg.

Az ajánlatkérő nyilatkozata szerint a projekt későbbi, fizikai szakaszában kerültek egyértelműen lefektetésre a +/-0 szint alatti terhelések és ezek alapján került elvégzésre az ismételt talajmechanikai vizsgálat (Geodéziai és Geotechnikai Szolgáltató Kft. Mérési

jegyzőkönyvei: 2018.11.07.; 2018.11.08.; 2018.11.23.) és az eredmények alapján (2018. november 30-i talajmechanikai szakvélemény) döntöttek a talaj mélyebb rétegben történő stabilizációjáról.

Az ajánlatkérő 2018. december 21-én tájékoztatta az ajánlattevőt, hogy a darabológép szállítását és telepítését csak a 2019. év 39.-i héten képes fogadni, a 17.-i hét helyett.

Az ajánlatkérő nyilatkozata szerint a projekt során a csarnoképítés, a berendezések telepítése, próbaüzeme, betanítása csak meghatározott sorrendben történhet, ettől a technológiai sorrendtől való eltérés nem lehetséges. Az építkezés befejezése - daruk telepítése - csőgyártósor telepítése - darabológép telepítése sorrend alapján az ajánlatkérő 2018. decemberben úgy számolt, hogy a darabológép telepítésre csak 2019. 39.-i héten fog sor kerülni, ami szeptember vége (2018.11.28 + 150 nap = 2019.04.27. (17. hét), 2018.11.28 + 300 nap = 2019.09.24. (39. hét))

A talajmegegerősítés miatt a csőgyártósor szállítása, szerelése nem kezdődhetett meg szerződés szerint. Az építési napló alapján megállapítható volt, hogy 2019. márciusban készült az ipari padlózat. A csarnok kivitelezési munkái 2019. március 14-én elkészültek. A csőgyártósor berendezéseinek szállítása 2019. március 26-án kezdődött meg, a 2018. december 6. napja helyett, ez már 110 nap késedelem, melyet azonban a hivatalbóli kezdeményező nem sérelmezett. Kifejezetten arra hivatkozott, hogy mind a csarnok, mind a csőgyártósor kivitelezése határidőben megvalósult, és ehhez képest nem volt indokolt a darabológép szerződésének módosítása. Ugyanakkor nem kizárólag a darabológép telepítése késett, hanem már a csőgyártósor kivitelezése (a csőgyártósor telepítési munkái június-augusztusban zajlottak) is későbbi időpontban valósult meg, melyhez képest a technológia beszerelési sorrendjében azt követő darabológép telepítés is csak későbbi időpontban történhetett meg, amely azonban már szerződésmódosításhoz vezetett. A 2019. április 30-i, a darabológép szerződésmódosítása a teljesítési határidőt 150 napról 300 napra módosította. Az ajánlatkérő indokolásában többek között megállapításra került, hogy a gyártócsarnokba telepítésre kerülő csőgyártó sor részegységeinek szállítása március hóban kezdődött meg. A gyártósor 100 %-os mértékben történő leszállítása május közepére várható, ezt fogja követni az összeszerelés, illetve próbaüzemek indítása. Az ezzel kapcsolatos telepítési, beüzemelési és oktatási feladatok logisztikai és helyigénye miatt a közbeszerzési eljárásban szereplő gép szállítási határidejét, a vevő, azaz az ajánlatkérő igénye alapján a felek az eredeti szerződésben szereplő 150 nap helyett 300 napra módosítják közös megegyezéssel.

Az ajánlatkérő előbb indította meg a darabológépre vonatkozó közbeszerzési eljárását (2018. október 3.) még az első talajmechanikai vizsgálatok ismeretében, és határozta meg a teljesítési határidőt, mint ahogy a második talajmechanikai vizsgálat és az eredmények kiértékelése megtörtént volna. A talajmechanikai vizsgálat eredményének értékei, kihatása a csőgyártósor, majd a darabológép telepítésének idejére nem volt előre látható. A 2019. április 27. (17. hét) helyett a módosítás következtében 300 napra megemelt teljesítési határidő 2019. szeptember 24. napján járt le, amely - a technológiai sorrend betartása mellett - a csőgyártósor szállítási, telepítési munkáinak eltolódása miatt indokolt volt. Az ajánlatkérő kellő gondossága is megállapítható, mivel a talajmechanikai vizsgálatot elvégezte, az a jogszabályoknak megfelelt, az újabb vizsgálat szükségességét a műszaki vezető is alátámasztotta, amely azt igazolja, hogy a kivitelezés során utóbb merült fel olyan körülmény, amely később kihatással volt a darabológép telepítésének határidejére is. Az ajánlatkérő megfelelő gondosságát támasztja alá az a körülmény is, hogy az ismételt talajmechanikai vizsgálat ismeretében rövid

időn belül tájékoztatta a közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevőjét, hogy a darabológépet leghamarabb 2019. szeptemberében tudja fogadni.

47. A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a közbeszerzési szerződésmódosítást olyan körülmények tették szükségessé, amelyeket – figyelembe véve az adott projekt természetét és jellemzőit – egy kellő gondossággal eljáró ajánlatkérő szerv nem láthatott előre. A szerződésmódosítás Kbt. 141. § (4) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételei fennálltak.

48. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a – fenti indokokra tekintettel – a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján a kezdeményezés körében a jogsértés hiányát állapította meg.

49. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 125. § (1) bekezdésére figyelemmel rendelkezett.

50. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdése b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2021. október 6.

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk.
közbeszerzési biztos

Berekméri Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Szvetnik Ágnes sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Hágén Andrea felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (kizárólag elektronikus úton)
2. Endrédi Gábor felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (e-elérhetőség)
3. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)